

ÚGY SZERETNÉNK

Úgy szeretnénk megérteni mindent,
Úgy szeretnénk átfogni az Istent!
Hiszen ki a Végtelennek része
Visszavágyik mindig az egészbe.
Betlehemi rege arról üzen nekem,
Hogy az Egész ott lehet egy részben.
Csak egy jászol, csak egy nyaláb szalma,
Bamba barmok barlang-birodalma
És egy apró tehetetlen gyermek
Helyt adhat a végtelen Istennek,
Mert egy vágyó, nyitott emberszívben
Elférhet és otthon van az Isten!
Ahány ember, annyi szíven zörget,
Így szeretné átjárni a földet.
Minden szívnek kicsit más az útja,
Hogy hányféle a Teremtő tudja.
A "késkeny" út mégis elég széles,
Jászoltól keresztig s a feltámadásig,
Amibe a Gonosz foga belevászik,
Így mehetünk együtt, gyakran vitatkozva,
Mégis közös célért, egymás kezét fogva,
Amíg meg nem leljük azt a Végső Kincset,
Ahová elindít s elkísér a Kisdéd...

(Gyombolai Márton, 1996 karácsonyán)

XXIV. évfolyam 12. szám 2017. december

Bulányi György: Karácsonyi elmélkedés	3612
Gromon András: Karácsony ünneplése	3614
Farkas István: Karácsonyra...	3616
Bulányi György: Örökség a család	3619
Nagybán Edit: Családunk és szerepeink	3623
Hollai Keresztély: Beszélgetés...	3624
Debreczeni Zsuzsa: Emlékezés Arankára	3628
Király Ignác: Jézusról szóló próféciák	3629
Merza József: Tíz szabad perc	3631
Dryp: Decemberi teendők a kertben	3632
Hamvas Béla: Isten tenyerén ébredtem...	3633

«Az emberi elköteleződés folyóirata – családunkért, nemzetünkért,
mindenkiért – Isten Országá megvalósulásáért.»

Elérhetőség: koinonia.tarsak@gmail.com

BULÁNYI GYÖRGY

KARÁCSONYI ELMÉLKEDÉS...

Betlehemi istálló Gyermeke, minek köszönhetjük ezt a látogatást? Mi indított arra, hogy közénk gyere? Nem akarok élettelen és embertelen képet rajzolni rólad. Nem akarok, mert azt gondolom, hogy Neked is van szíved, amely fájni tud. Anyagtalan fájással, amelytől elzokogja magát az anyagba ágyazott ember, ahogyan elzokogtad magadat később, évtizedek múltán, az Olajfák hegyén, amikor megláttad a várost.

Egy második század eleji ismeretlen testvérünk azt írta Rólad, Istenem, hogy hosszú évezredek keresztül túrted, hogy rendetlen szenvedélyek, vágyak és élvezetek irányítsanak bennünket. Túrted. Nem azért hagytad, mintha tetszett volna a gonoszságunk, nem azért,

mintha örültél volna neki; nem örültél neki. Nagyon-nagyon szomorú voltál miatta. Szomorú, mert lehetlenné tettünk Téged. Kitérted két karod és mi nem Öleltünk Téged vissza, s ezt nem nézhetted tovább. Szeretted első paroxizmusára nem válaszoltunk, reakényszerültél hát egy másodikra.

A Magad léttartalmából formáltál meg minket. Az egész teremtett világból egyedül az embert teremtettél meg olyannak, hogy az föl tud tekinteni Reád. Egyes-egyedül az ő léttartalmába ágyaztad bele azt a parancsot, hogy Istenutánzó legyen. Az ember azonban nem törődött ezzel a léttartalommal és tudott másfelé is tekinteni, mint Feléd, és tudott mást is utánozni akarni, mint Téged. Magadból teremtettél meg bennünket. Költői képpel szólva elmond-hatnád, hogy kivetted egyik oldalcsontodat és abból formáltad meg az embert istenszerű lénynek. Ez hatástalan maradt. Szeretetednek erre az első paroxizmusára ekkor következett a második. Az elsőben istenszerű teremtménnyé tettél minket, a másodikban pedig saját magadat tetted teremtménnyé, emberré. Miért tetted? Hajtott rá a fájó szíved. Először is a Magadért fájó szíved. Mert aki szeret, akinek szíve van, annak nagyon rossz, ha nem szeretik vissza. Ha egyszer az egész teremtett világból egyes-egyedül az emberre jellemző az, hogy „szeretném, ha szeretnének”, akkor ez az Istenből való kell, hogy legyen. Az Isten olyan lény, aki szeretné, ha szeretnék Őt. Nem önzés ez Részedről. Nem Istenhez méltatlan a Magad körül körözés. A létnek a törvénye, a szeretetnek a törvénye is. Ha az ember kitérja a két karját, akkor nem lehet közömbös számára, hogy az, aki felé kitérta karjait, visszaöleli-e vagy sem. Vágyódtál a szeretetünkre. Borzasztó lehetett Számodra az a közöny, amellyel nem néztünk Reád, s az a közöny, amellyel semmibe vettük azt, hogy azzá formáltál bennünket, amivé, és hogy az Isten-utánzásból semmi sem lett.

S következett a szeretet második paroxizmusa. Magányossá tetted magadat, Atya, és magányossá tetted magadat, Fiú. Teremtménnyé lettél, hogy aztán köztünk élve bizonygasd:

nem vagy Magad, bár a Getszemániban az ellenkezőjét is mondtad szavaiddal, gesztusoddal, egész vergődő Önmagaddal.

Tudtad, hogy mit vállalasz. Az Atya is tudta, hogy mit vállal akkor, amikor a Fiát elküldte a Golgota kockázatával. Megtette. Miért tette meg? Belülről, magából az Istenből keresem reá a választ. Azért tetted meg, Istenem, mert nem tudtad tovább viselni ezt a meghíusulást. Fáj az ölelőnek a vissza nem ölelés, de fáj a vissza nem ölelés a nem ölelő embernek is. S a mi fájalmunk volt eljöveteled második motívuma. Tudtad, hogy nekünk sem jó, ha nem ölelünk vissza.

Az ember szeretetre megteremtett, árva lény. Ha van valakije, ha nincs valakije, férje, felesége, testvére Jézus Krisztusban, akkor is árva Te nélkül, mert Belőled való a szeretet. Te mérhetetlen vagy, s az ember

mérhetetlen mértékben vágyódik a szeretetre. Talán arra is, hogy adjunk, de emberi tökéletlenségünkben folyóan még inkább arra, hogy kapjunk. Nélküled, Reád föl nem tekintve, nem az Isten-utánzásnak az útját járva. Teveled teljes értékűen nem találkozva, árva az ember. Árva, mert Te vagy számunkra az egyetlen megértő jó barát. Az embereknek mindig elvárásaik vannak velünk szemben, s ha embertársaink lemaradnak a velük szemben támasztott elvárásaink mögött, akkor bántjuk őket. Ha lemaradok társaim elvárása mögött, akkor valamilyen formában bántom őket. De Neked is vannak elvárásaid, s ha elvárásaidat nem teljesítem, akkor szomorú vagy. Szomorú vagy, de Te vagy az egyetlen megértő jó barát. Minden elvárásod ellenére Te vagy az, aki megérted, hogy életem minden vergődésével csak annyi tellett tőlem, amennyi tellett. Te más vagy, mint amilyen mi vagyunk. Máté három év összbenyomását mondotta el azzal, hogy Te a füstölő mécsbelet nem oltod ki, a hajló nádszálat össze nem töröd. Te megérted Uram, hogy mikor tudunk lépni. Megérted azt, hogy öt, tíz és tizenöt esztendő alatt tud csak valami lenni belőlünk. Te megérted azt, hogy csak akkor tudok előre lépni, ha már halálra sebesíti a szívemet a magamtól való undorodás. Ha nem tudok előre lépni, ha egyhelyben topogok, ha csetlek és botlok, Te sohasem bántasz. Én türelmetlen leszek, ha a testvéreimmel szembeni elvárások nem valósulnak meg. Te sohasem leszel türelmetlen velem. Sohasem bántasz. A Te tenyeredbe mindig úgy simulhatok bele, mint árva kisfiú, aki ott teljes védelmet kap, aki ott azt kapja, ami minden emberi tisztatlanságtól mentes, isteni szeretet.

Ez volt szeretted második paroxizmusának az oka. Tudtad, hogy az ember árva lény, és ha el nem talál betlehemi istállóhoz, ha meg nem látja – minden egyéb világosságot elhagyva – a Te világosságodat, ha ki nem dob a lelkéből minden zenét, ami nem a Te zenéd, akkor árva marad.

Köszönöm Néked, betlehemi istálló Gyermeke, hogy megmutattad Magad, megmutattad Magadban az Istent. Megmutattad szavaiddal és életeddel azt a megértő jó barátot, akitől soha nem kell félnem, akinél mindig megértést találok, aki mindig simogatni tud.

Köszönöm Néked, hogy ilyen Atyát, ilyen Testvért, hogy ilyen megértő Jó barátot reveláltál Magadban szavaiddal és életeddel. Köszönöm Neked, hogy végig bízol bennem. Köszönöm, hogy biztatsz. Köszönöm, hogy hiszel bennem. Köszönöm, hogy sohasem legyintesz fölöttem. Köszönöm, hogy minden botlásom és minden hűtlenségem ellenére is változatlanul fantáziát látsz bennem. Köszönöm, hogy megvárod, amíg beérek. Köszönöm, hogy olyan

nagyon fontos vagyok Számodra. Köszönöm, hogy soha le nem írsz engem, hogy soha el nem dobsz, soha nem látsz olyannak, akitől már úgysem várhatsz semmit sem. Nem könyvelsz el megzápult, megáporodott,

reménytelen esetnek, hanem mindig tudsz reménykedni bennem.

Mit mondjak Neked, aki vállaltad mindazt, amit vállaltál azért, hogy így láthassalak? Mit mondjunk Neked, aki pusztán azzal, hogy vagy, meg tudsz szüntetni minden árvaságot, minden magányt és minden fájást? Mit mondjunk Neked, aki megmutattad, hogy csak jóság vagy? Mit mondjunk Neked akkor, amikor egy életen keresztül tapasztaltuk, hogy nincs Tehozzád fogható megértő jó barát? Akármilyen sok szeretetet is kap az ember azoktól, akik körülveszik, még sincs senki sem, aki annyira csak énrtem volna. Mit mondjunk Neked akkor, amikor ebben az évben újra ünnepejük azt, hogy közénk jöttél és olyannak ismerhettünk meg Téged, amilyenek azelőtt nem láthattunk? Csak azt, hogy nem akarunk visszaélni azzal, hogy szeretsz. Nem akarunk visszaélni a bizalmaddal. Soha, életünk végéig nem adjuk fel a reményt, hogy a Te utánzóddá lehessünk, mert Te sem adod fel a reményt, s bízol bennünk. Ez a bizalom ad nekünk erőt életünk végéig.

Ámen...

1973

GROMON ANDRÁS KARÁCSONY ÜNNEPLÉSE...

Ha a nagy keresztény ünnepeken bemegy az ember a különböző felekezetek templomaiba, ünnepélyes, hangzatos, érzelemdús beszédek hallhat arról, hogy Isten milyen nagyszerű dolgokat vitt végbe. Karácsonykor megtudhatja, hogy „Isten megtestesült” Jézusban, és ezzel „egészen új világ kezdődött”. Húsvétkor azt hallja, hogy „Jézus feltámadt”, és ezzel „végbe ment a megváltás műve”: diadalmaskodott a bűnön és a halálon. Pünkösdkor pedig azt, hogy Jézus „elküldte a

Szentlelket”, és ezzel az addig félnék és rejtőzködő tanítványok felbátorodtak, előálltak Jézus feltámadásának üzenetével, létrejött az egyház és megkezdődött az evangélium világméretű terjesztése. E szónoklatok lényege: örülünk felszabadultan, immár minden szép és jó, Isten korlátlan Úr, ami kevés pedig még hibádzik, azt az utolsó ítéleten elintézi.

És nemigen akad, aki megkérdezné: *Miért beszélünk évről-évre, évtizedről-évtizedre, évszázadról-évszázadra mindig csak a múltról?* Arról, ami 2000 éve történt? Miért szajkózzuk 2000 éve ugyanazokat az elköptatott mondatokat? Miért nem vesszük észre, hogy akit „hitünk alapjának” nevezünk, a názáreti Jézus szakított ezzel a fajta vallásossággal?

Szakított, mert *a zsidóság is így viselkedett.* Folyton arról áradoztak, milyen fantasztikus dolgokat vitt végbe Isten az ősatyákkal, Ábrahámmal, Izsákkal, Jákobbal, és főképp az egyiptomi szabaduláskor. (Legfeljebb azt tették hozzá – amiben szintén követte őket a kereszténység –, milyen fantasztikus dolgokat fog végbevenni Isten a távoli jövőben, amikor elküldi majd a Messiást.)

Persze ez általában is jellemző az emberi társadalmakra (vagy a hatalmi szervezetekre?). Melyek legnagyobb nemzeti ünnepeink? Azok, amelyeken szintén régmúlt eseményekre emlékezünk: a honfoglalásra, a Szent István-i országalapításra vagy az 1848-as forradalomra és szabadságharcra.

A lélektan azonban rámutat arra, hogy az ember, közösség, társadalom, egyház vagy állam, amely folyton a múltjával foglalkozik, valójában halott; lehet, hogy mozog, tevékenykedik, működik, de igazi élet nincs benne, csak vegetál.

Jézus nem ezt akarta. Ő nem a zsidó múlt dicső napjairól áradozott, hanem az akkori jelen számára hirdette meg Isten országát szóban és tettben, és nyilván nem akart olyan egyházat, amely a múlt tömjénezéséből „él”.

A legelső idők keresztényei ezt még úgy-ahogy tudták; egyrészt beleestek ugyan az említett hibába, másrészt azonban mégiscsak tudták, mi a dolguk a jelenben: hirdették az evangéliumot és enyhítettek koruk társadalmi gondjain, ápolták a betegeket, gondoskodtak a szegényekről, törődtek a társadalom peremére szorultakkal. Később már csak a szerzetesrendek őriztek meg valamit ebből, az egyház túlnyomó része megmaradt a hozsannázásnál és allelujázásnál.

A fent említett problematika súlyosan megterheli a karácsony ünneplését is. Annál is inkább, mivel Jézus akarata ellenére ünnepejük őt, hiszen amíg közöttünk élt, sosem akart a középpontban állni, ünneplés tárgya lenne, egy alkalommal (Mk 8,30) kifejezetten is megtiltotta tanítványainak, hogy róla, a személyéről beszéljenek az embereknek (*médeni legószin peri autu*). A dicsőítést pedig végképp elutasította, de még a dicséretet is. Amikor a gazdag ifjú „jó Mesternek” szólította,